

Jaroslav Malina

BABY

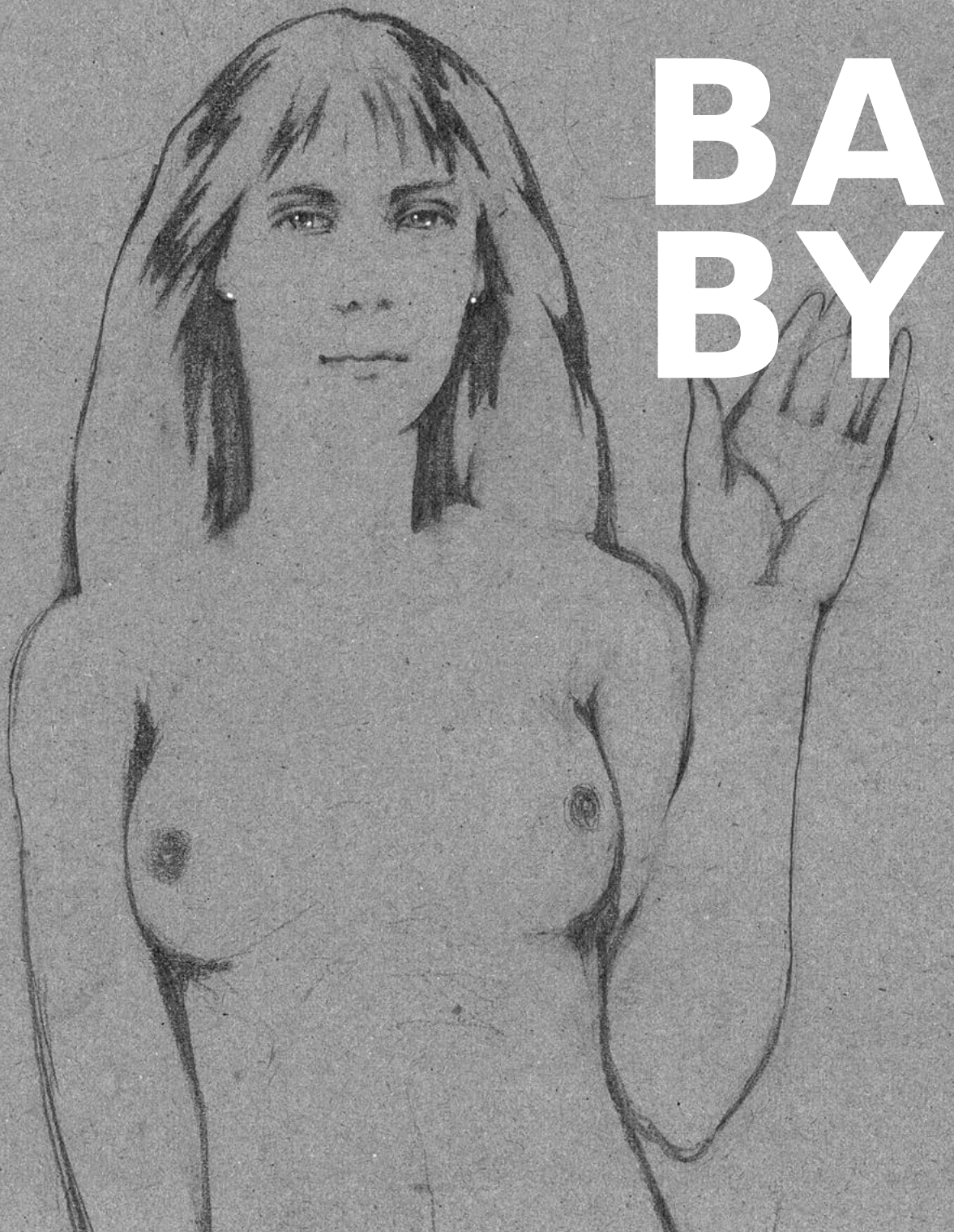
Baby v chajjámovských ruba'í

aneb

O českých ženách (od A do Ž) nic se netají

Jiří Eliška

29 českých žen ve 25 kresbách

BA
BY

Text © Jaroslav Malina, 2022
Typografie, sazba, ilustrace © Jiří Eliška, 2022
Tisk: Ing. Vladislav Pokorný, LITERA BRNO
B i b l i o f i l i e

I. Prima verba / Úvodní slova 7
II. Anūs fātālēs / Baby osudové 11
III. Anūs politicae / Baby politické 45
IV. Anūs Brūnensēs / Baby brněnské 51
V. Ultima verba / Závěrečná slova 61

I. Prima verba / Úvodní slova

Úvod aneb nejdřív pojmi
veledůležité základní pojmy,
pak vstřebávej chajjámovská čtyřverší,
jedině tak nebudou povrchní tvoje dojmy...

anūs Brūnensis (z latiny, plurál *anūs Brūnensēs*), „baba brněnská“; na rozdíl od ušlechtilého feminina slovo *ānus* v mužském rodě znamená „řiť“ (zvláště v medicíně) nebo „kruh“ (zvláště k upoutání nohou).
anūs fātālis (z latiny, plurál *anūs fātālēs*), „baba osudová“.
anūs politica (z latiny, plurál *anūs politicae*), „baba politická“.
baba, 1. (hovorově, obdivně) krásná žena, kočka, kocour, kus, kost; 2. (hovorově, hanlivě) stará šeredná ženština, nepříjemná klevetivá žena, čarodějnice, baba jaga; 3. (hovorově, hanlivě) bázlivec, slaboch, zbabělec. Často v úslovích či pořekadlech: „Kam čert nemůže, nastrčí babu“ aj.
Baba, jméno postavy v románu *Pozornost* (*L'Attenzione*, 1965) italského spisovatele Alberta Moravii (1907–1990). Hlavními tématy Moraviových próz jsou rozčarování, lhostejnost, nuda, konformismus, nevěra, znechucenost, vědomí absurdity světa, což vyjadřovaly již samotné názvy jeho děl: *Lhostejní* (1929), *Pohrdání* (1956) nebo *Nuda* (1960). Jeho tvorba se dostává do souvislostí s francouzským existencialismem. Alberto Moravia je však orientován jiným směrem než Albert Camus anebo Jean-Paul Sartre. Je v zásadě v pozici moralisty, který soudí svět: s masochistickou nelítostností analyzuje hoře z rozumu a intelektuálské odcizení od života a normy italské měšťanské společnosti. Světově proslulými se staly jednak romány *Římanka* (1947), *Horalka* (1957), jednak *Římské povídky* (1954) a *Nové římské povídky* (1959). Vztahy mezi muži a ženami jsou základním tématem Moraviovy tvorby. Autor vychází z přesvědčení, že erotika představuje sílu, jež člověka váže k životu a může (krátkodobě) zahnat nudu a lhostejnost, a že sex je klíč, s jehož pomocí lze odhalit pravou tvář člověka. V obnažené podobě tyto problémy předestírá román *Pozornost* (1965). Toto dílo, koncipované jako deník spisovatele, k němuž je dodatečně přidán vysvětlující úvod-prolog, zachycuje vztah spisovatele Francesca k jeho milence a manželce Coře Manciniové a k nevlastní dceři Babě.

baby (z anglického *baby* [beibi], „děcko, děťátko“; [americký slang, oslovení] „děťátko, děvče, holka“; [slang] „věc, záležitost“ – *it’s your baby*, „teď si to musíš vylízat sám“ aj.), (hovorově) děťátko, nemluvně; děvče, milá.

Chajjám, Omar (18. 5. 1048, Níšápúr, provincie Chorásán, Írán – 4. 12. 1131, Níšápúr, provincie Chorásán, Írán), perský matematik, astronom, filozof a básník. Již za svého života získal uznání jako exaktní vědec i jako filozof. Za vlády seldžuckého panovníka Malikšáha byl pověřen vedením skupiny vědců, která měla reformovat kalendář. Z plánu však brzy sešlo, neboť panovník i jeho moudrý vezír Nizámolmolk se stali oběťmi teroristické islámské sekty asasínů. V samotném Íránu (Persii) byl tedy Chajjám znám především jako jeden z nejvýznamnějších učenců. Psaní básní bylo chápáno spíše jen jako intelektuální hra, a tak Chajjámova básnická tvorba zůstávala ve stínu jeho vědeckých spisů. Své životní pocity, zejména skepsi, ale i přesvědčení užít si prchavých okamžiků vezdejšího života ukládal do střídmých čtyřverší – *rubá’í*. O znovuobjevení Chajjámovy básnické tvorby se zasloužil britský orientalista Edward Fitzgerald, který v roce 1859 vydal anglické parafráze jeho čtyřverší. Ohlas byl obrovský a Chajjám se stal „světovou módou“. Dodnes je jeho poezie celosvětově oblíbena, také v Íránu se v hodnocení dostává na první místo Chajjám básník před Chajjámem vědcem. Jeho verše jsou stále předmětem výkladů, překladů, parafrází (viz například Jaroslav Malina, *Světoví géniové (od A do Ž) v chajjámovských čtyřverších,* 2014), pojednání a je zřejmé, že dalším generacím mají jeho brilantně vyjádřené existenciální pocity stále co říci. Také u nás byly Chajjámovy básně několikrát přeloženy. V antropologickém kontextu bývají citována zejména tato jeho čtyřverší: „V tom kruhu nebes, který spíná kolébku i hrob, / nepozná nikdo začátek či konec dob / a nepoví ti také žádný filozof, / odkud jsme přišli a kam zajdem beze stop. // Když s jednou plackou chleba vyjdeš na dva dny / a s jedním douškem z puklé nádoby, / nač podřízen být lidem menším než ty sám / nebo nač sloužit lidem stejným jako ty?“

rubá’í, (arabsky) „čtyřverší“; stručně a přesně stavěné: dva verše rozvíjejí téma, třetí verš přináší zvrat (s ostatními se zpravidla nerýmuje), čtvrtý pointu.

Scriptor pauca praefātus commemorat… / Po krátkém úvodu spisovatel vzpomíná…

II. Anūs fātāle / Baby osudové

Baby z Adamova

Baby z Adamova
popírají biblický axiom vzniku ženy z žebra Adamova,
muž vzešel z těla ženy, když ta se vynořila z mořské pěny,
v učebnicích genetiky prý musí figurovat tato teorie přelomová.

Baby z Alojzova

V Alojzově i staré babice
žijí jako jepice,
jejich heslo – carpe diem...,
urvi z každého dne co nejvíce!

Baby z Aše

Baby z Aše
jsou stejné jako ty z Liptovského Mikuláše,
i po rozdělení Československé republiky,
chovají se obě entity stejně plaše.

Baby z Babího lomu

Baby z Babího lomu na konci babího léta
sklonem a lomem připomínají řecké písmeno théta.
Kdyby místo Charóna byly převoznicemi přes Léthé,
uspokojily by deleaturujícího redaktora-estéta.

Baby z Babylonu

Baby z Babylonu
nejsou ve střetu zájmů s těmi ze starověkého Babylonu,
jedny mají viklan Čertův kámen, druhé babylonskou věž,
jedny sedlají čerta, druhé se těší houpavou jízdou na slonu.

Baby z Berouna

Baby z Berouna
vdaly by se rády za majitele zlatého rouna,
k mání jsou však jen sukničkáři z Drážďan,
žádný argonaut lásón od Berouna.

Baby z Bílovic nad Svitavou

Baby z Bílovic nad Svitavou
dodnes spávají s eroticko-vitálními verši pod hlavou,
v nichž S. K. Neumann vidí „Evropu jako rujnou samici“.
S takovými babami neradno špásovat ani hrát hru váhavou.

Baby z Bítova

Až u básníkova hrobu se baby z Bítova shromáždily,
marno nadbíhat antickému Erótovi, jehož ovládly jiné síly.
Až na starém hřbitově v Bítově v den Nanebevzetí P. Marie
se za duši Jiřího Kuběny ve chvílích smíření tiše pomodlily.

Baby z Boskovické brázdy

Baby z Boskovické brázdy
miluje z mužů nejeden, spíš každý.
Jaká neprozřetelnost ve sto kilometrů dlouhé propadlině!
Baby tu mají nespočet příležitostí pro milostné vraždy.

Baby z Božího Daru

Baby z Božího Daru
žijí, bohudíky cudně, postaru,
ani ve vánici uváznuvší řidiči TIR
neuvedou je do varu.

Baby z Brníčka

Baby z Brníčka
jsou čilé jak rybička,
jež se vznáší ve znaku nad hradbami,
ve zdravém povětří mají červená líčka.

Baby z Břestu

Baby z Břestu,
obracejí se k blízkému městu,
ke Kroměříži, jíž dominuje arcibiskupská rezidence,
jsou zbožné, zastihneme je vždy v adoračním gestu.

Baby z Bystřice pod Hostýnem

Baby z Bystřice pod Hostýnem
nikdy netrpěly splínem.
Bystře popoběhnou na Hostýnek a zasrší bleskem,
ani v případě nouze nevytloukají klín klínem.

Baby z Cikháje

Baby z Cikháje,
původně z *Ziegenhainu* – „Kozího háje“,
měly v době, kdy se tu flákali profesoři Masarykovy univerzity,
nakrátko vhled do intelektuálního ráje, než zase všechno šlo do háje.

Baby z Cotkytle

Baby z Cotkytle
jsou na přepadávání pocestných odjakživa navyklé.
Lapen je, kdo nedbá varovného zott Kittel (chlupatá halena),
přičemž nepřizpůsobivé strkají báby rovnou do pytle.

Baby z Čeladné

Nelze podezírat baby z Čeladné,
že jsou z čeledi proradné,
jen proto, že v slavné partyzánské obci
dnes na greenu pálí údery úkladné.

Baby z České

Baby z České
jsou mimořádně přitažlivé ženské,
ale Česká je přece jihomoravská obec,
v tom to právě vězí, není to snad hezké?

Baby z Českého středohoří

Baby z Českého středohoří
zdánlivě vášní planou a hoří,
oheň simulují zvláště cestou k posvátnému Řípu,
strmým výstupem však tělo ničí, výčitkami ducha moří.

Baby z Českého Švýcarska

Babám z Českého Švýcarska
střihne na modely Beata Rajská.
Tím chlapy uženou a proženou po členitém terénu,
následně uvaří líp než leckterá kuchařka farská.

Baby z Českého Těšína

Baby z Českého Těšína
svedou i růžolícího Mirka Dušína,
svými zralými jablíčky
udělají z něj furianta většího než sedlák Krušina.

Baby z Českomoravské vrchoviny

Baby z Českomoravské vrchoviny
čtou jenom dezinformační tiskoviny,
na podzim i spadané Parlamentní listy,
prý v mainstreamu jsou jen samé „cypoviny“.

Baby z české Kanady

Krásné jsou baby z české Kanady,
nepotřebují klást speciální nástrahy a návnady,
dokonce ani na odiv vystavovat javorový list,
leč ženské vnady jsou také jejich jediné klady.

Baby z Dačic

Baby z Dačic,
jedny z největších dračic,
těžko se hledá k jejich srdéčku klíček,
když mnoho sil odčerpá zdolání obranných pozic.

Baby z Dětkovic

Baby z Dětkovic stěhovaly se za svými „dědky“ do Babic
a baby z Babic putovaly za svými „dědky“ až do Dětkovic.
Zapudily tak starou endogamii a uskutečnily pokročilejší exogamii,
tedy sociální soudržnost a komunikaci s druhými – debet navíc.

Baby z Děvína

Baby z Děvína
žádoucím mužům špendýrují jiskru do vína,
ty nežádoucí opíjejí rohlíkem či medovinou
v duchu archetypu Šárčina.

Baby z Divák

Baby z Divák se nehanbí,
naopak jsou hrdé na své úchvatné ohanbí,
jaké divák může spatřit na Coubertově obraze *Vznik světa.*
V opačném případě byla by přece po světě veta – *Stand By Me!*

Baby z Dolních Bučic

Na baby z Dolních Bučic
mají políčeno chlapi z Horních Bučic.
V nestřeženém okamžiku sápou se horem dolem
do jejich ložnic.

Baby z Dušníků

Baby z Dušníků
vedou orfickou polemiku,
zda tělo je opravdu vězením duše
a jestli se při exitu odhodlá duše k úniku.

Baby z Dyjsko-svrateckého úvalu

Baby z Dyjsko-svrateckého úvalu
svým nectným chováním přivedou úval k rozvalu.
Na břehu řeky Svratky nevoní kopr, kmín, nekvete rozrazil,
ti ctnostní, které hřích nesrazil, se stahují na Stránskou skálu.

Baby z Dymokur

Baby z Dymokur
nejvíc potěší bohatý dvůr.
Vypadají sice skromně, leč skrývají ostruhy,
jakými se obvykle pyšní hrabavý kur.

Baby z Ejpovic

Neví se, kam s babami z Ejpovic,
vříškají, jak odposlouchaly u opic.
Rudný důl je zatopený, zaznělo poslední „zdařbůh“,
tak fofrem s nimi do jezera – a „těpic“!

Baby z Eše

Baby z Eše
chovají se jak Kočka na rozpálené plechové střeše,
i Tennessee W. žasne, co riskují, aby se dostaly k milionům,
a přitom by neublížily snad ani bleše.

Baby z Evaně

Baby z Evaně
mají rády muže typu vorvaně
s velkou sexy hlavou jak Melvillova Bílá velryba,
obcují s nimi v Ohři, častěji však ve vaně.

Baby z Felbabky

Baby z Felbabky
nemají na očích klapky,
v tamějších lesích v okolí Berouna
bezpečně poznají hřiby, muchomůrky i babky.

Baby z Fryštáku

Baby z Fryštáku
by si nikdo nedovolil postavit do haptáku.
Svobodně si poletují z Valašska na Hanou,
podobny bezstarostnému ptáku.

Baby z Fulneku

Baby z Fulneku
od dob Komenského v bratrském vleku,
až na pár zanedbatelných výjimek
drží se v nevýbojném protestantském pokleku.

Baby z Grešlového Mýta

Smůlu mají baby z Grešlového Mýta,
protože je nikde nikdo neuvítá.
Vždyť jejich majetek stojí za zlámanou grešli
a nezdá se, že na lepší časy svítá.

Baby z Grunty

Baby z Grunty
mají muže za nepotřebné špunty,
cítí se být alfou i omegou,
vlastní totiž po předcích zděděné grunty.

Baby z Hadravovy Rosičky

Baby z Hadravovy Rosičky
scházejí se s galány u místní kapličky,
na dobrodružné cestě k Jindřichovu Hradci svorně obrážejí
místní romantické kaprůplné rybníčky.

Baby z Hané

Bohaté jsou baby z Hané,
bohužel i dost prolhané.
Na vině jsou „bochte sérem posépané“ a placatá krajina,
doléhající na baby hodně zdeptané.

Baby z Hluboké nad Vltavou

Nízkou travou brouzdají baby z Hluboké nad Vltavou,
dočasně bezstarostně životem si plavou,
než narazí na jez a po vzoru královny Johany z Rožmitálu
ve chvíli bouřlivé musí zapracovat i hlavou.

Baby z Hnanic

Baby z Hnanic
vědí, co potřebuje stydlivý panic,
vezmou ho do Sklepní uličky,
stydlín se tam vzmuží po požití pár sklenic.

Baby z Hnojníka

Baby z Hnojníka
rády by našly své obci dvojníka,
cítí se trochu nesvé v hnoji takhle samy,
obrátily se o pomoc na Ondráše, slezského zbojníka.

Baby z Hradčan

Baby z Hradčan
nejspíš zná každý gramotný občan,
historie jejich obce je spojena s Porta coeli,
což kvituje s povděkem každý pravověrný křesťan.

Baby z Hrdlořez

Baby z Hrdlořez
rády by užily křovinořez
na ten proradný mužský plevel,
ale zaváhají, přece jen všechno má svou mez.

Baby z Hrobce

Baby z Hrobce
nenávidí Skopce,
jsou horší než Raci a Štíři,
bez výjimky představují sobce.

Baby z Hrobu

Baby z Hrobu
nesnášejí Gazdinu robu,
zabít se pro chlapa?,
Eva asi zaspala dobu!

Baby z Hulína

Bylo by mylné se domnívat, že baby z Hulína
hulí jak fabrika z komína.
Nehulí, zato šermují holí, stejně bryskně jako jazykem,
zvlášť když si upijí o trochu víc vína.

Baby z Choustníku

Baby z Choustníku,
volí muže podle ceníku,
i kdyby to byl sám Apollón,
trvají vždy na každém pětníku.

Baby z Chřibů

Baby z Chřibů
vypouští moře slibů,
ale nikdy je neplní,
kdo jim uvěří, udělá velkou chybu.

Baby z Ivančic

Baby z Ivančic
nemohou si stěžovat prakticky na nic,
výběr od Blahoslava přes Muchu až po Menšíka!,
tenistku světového kalibru Barboru Krejčíkovou nevyjímajíc.

Baby z Ivaně

Baby z Ivaně
hoví si rády ve vaně,
pochopitelně v horké vodě,
teď se jim koupel prodraží, tváří se zklamaně.

Baby z Jaroslavi

Je známo, že baby z Jaroslavi
permanentně něco slaví,
s náramným gustem pak svátek Jaroslava,
kdy jeho slaměnou figurínu hodí do Oslavy.

Baby z Jiljí

Baby z Jiljí
jsou legendární jako Veliký Jü,
i když Jü možná existoval a založil dynastii Sia,
nelze s nimi proto absolvovat Svatební cestu do Jiljí.

Baby z Jimramova

Baby z Jimramova,
za zimních večerů vášnivé čtenářky díla Karafiátova,
teď v čase drahé elektřiny
spoléhají na petrolejky a světýlka Broučkova.

Baby z Jindřichova Hradce

Baby z Jindřichova Hradce
ve věcech lásky nepotřebují rádce,
v zátiší nad Nežárkou působí duch Bedřicha Smetany,
jeho hudba zní zamilovaným tak sladce!

Baby z Kadaně

Baby z Kadaně
údajně nemají na daně,
ohánějí se privilegii královského města,
příslušný finanční úřad neví, jak na ně.

Baby z Karlovy Studánky

Baby z Karlovy Studánky
každou chvíli natahují moldánky.
Pradědovy krajanky se od vodopádů Bílé Opavy sunou
pod dohledem horské ochranky.

Baby z Karlových Varů

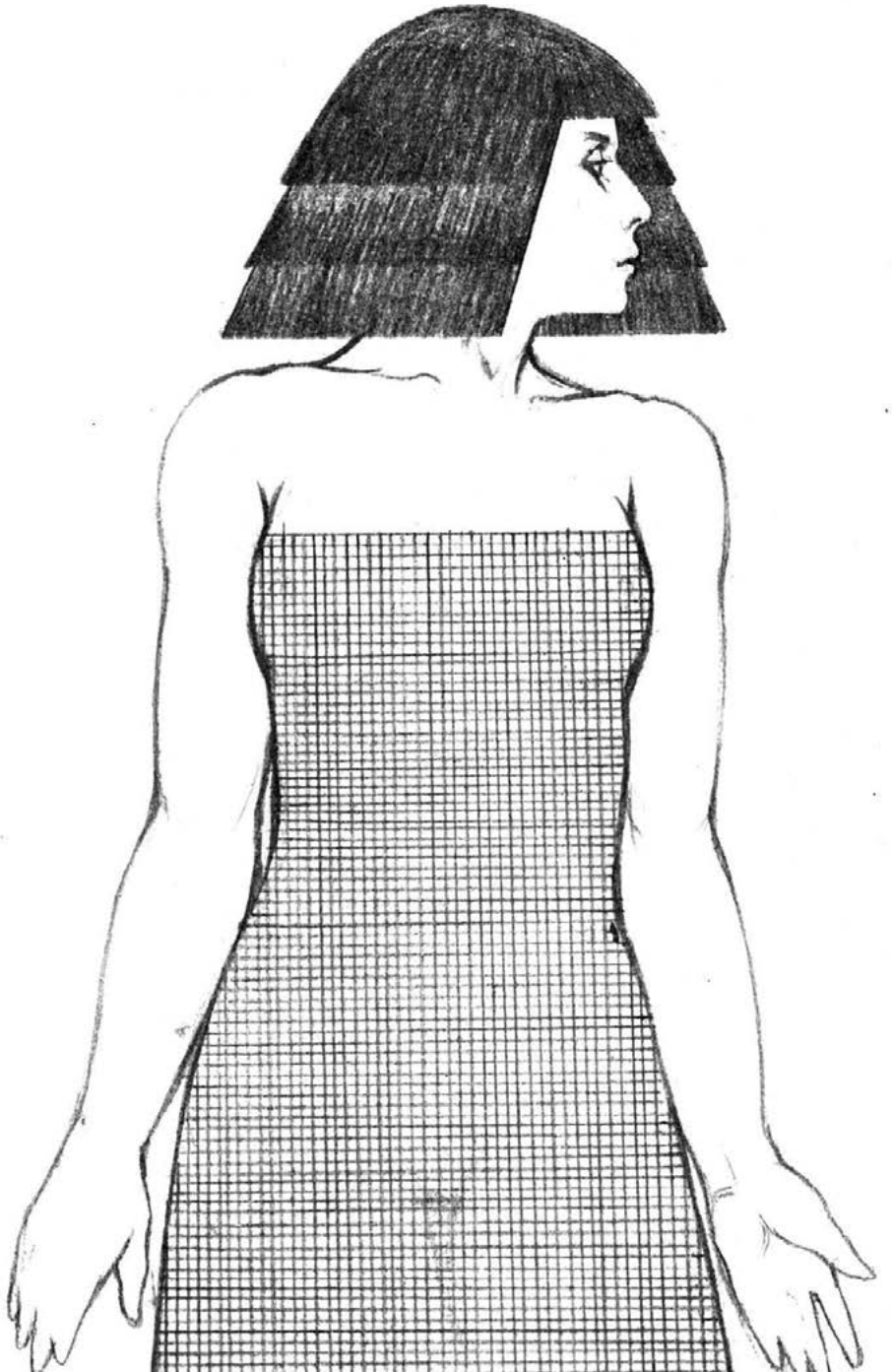
Baby z Karlových Varů
jsou rubensovských tvarů,
lákaly jimi ruské zbohatlíky,
teď pro ně asi nastal čas zmaru.

Baby z Klabavy

Baby z Klabavy
mívají hodně výbavy,
není divu, střádají na ni odmalička,
když se přesto nevdají, skočí do vln Klabavy.

Baby z Kladna

Mám dojem, že baby z Kladna
jsou nějaká série vadná.
Nic jim nechutná, nic je nebaví, v jednom kuse churaví,
medicínská věda mlčí, vysvětlení žádná.

Baby z Kladrub

Baby z Kladrub
dobře znají života líc a rub,
mementem mori je tamější léčebna,
proto každé nové jitro vítají optimistickým „hej rup!“.

Baby z Kladrub nad Labem

Baby z Kladrub nad Labem,
jsou srostlé se zdejším Národním hřebčínem.
V koních se vyznají, ani se jim nemusejí dívat na zuby,
klást ale stejné nároky na své „starokladrubáky“ nebylo by šťastným počinem.

Baby z Klínovce

Baby z Klínovce
nechovají se podřízeně jak ovce,
když jejich „starý“ klín starý vytlouká mladým klínem;
bleskově z něj udělají bezdomovce.

Baby z Kobylí

Baby z Kobylí
po ránu lítají, jako by měly křídla motýlí,
v Suchořádské zmole furt v jednom kole, ale vyšetří chvilku,
kdy své muže něžně rozptýlí.

Baby z Kokor

Na baby z Kokor
třeba dávat pozor;
mírné a tiché jak kokorské rybníky,
melou břehy, zatímco prosazují svůj názor.

Baby z Kolína

Baby z Kolína
před víkendovým úklidem prchají do Malína,
párky s malínským křenem tam zalijí ležákem Dačický,
úklid delegují na toho svého ušlápnutého „matóša“ Petrolína.

Baby z Kostelan

Baby z Kostelan
westernu se oddávají bez zábran,
umí to skvěle s bičem, taky s lasem,
v tom umění je nepředčí pán ani kmán.

Baby z Kostelního Vydří

Baby z Kostelního Vydří
chovají se jak Bergsonovi tygři,
ale budou z nich záhy klášterní báby,
tak skončí někdejší vitální lídři.

Baby z Kozel

Baby z Kozel
mají záviděníhodný „úděl“,
vždyť kozel je archetyp sexuální potence,
kdo z českých bab by těm kozelským nezáviděl!?

Baby z Kraví hory

Baby z Kraví hory
kašlou na memento mori,
dne i noci užívají plnými doušky,
berou život jako Never Ending Story.

Baby z Krkonoš

Baby z Krkonoš
pase Krakonoš.
Zajímá mě, co na tom dědkovi mají,
že místo košem dají mu denně plný koš.

Baby z Kroměříže

Baby z Kroměříže
patřily by za mříže,
pomlouvaly svobodnou matku Maxe Švabinského!,
snad je alespoň svědomí uhryže.

Baby ze Křtin

Když bohabojné baby z městyse Křtiny,
který tolik proslavil Jan Blažej Santini,
nenajdete v jeho kostele ani na mariánské pouti,
pak nejspíš utekly do arboreta nebo do jeskyní.

Baby z Kunčic pod Ondřejníkem

Baby z Kunčic pod Ondřejníkem
rády randily pod dřevěným slunečníkem,
té exhibice však zanechaly, když vznikl urnový háj
na dohled za podkarpatským kostelíkem.

Baby z Kunžaku

Baby z Kunžaku
tíhnou k středověkým písním žáků darebáků,
ani muzikologové neví, kde se to v nich bere,
nic o tom není ani v tajných složkách estebáků.

Baby z Kutné Hory

Baby z Kutné Hory,
ani počestné, ale ani potvory,
když se v Cechu panen kutnohorských objeví rozšafný milovník,
poněkud se vzdalují ctnostem svaté Barbory.

Baby z Lán

Baby z Lán
mají velkolepý plán
na získání podpisu pana prezidenta,
ale pokaždé jim realizaci zmaří hradní klan.

Baby z Lázní Jeseník

Baby z Lázní Jeseník,
načisto bez fantazie, těžko je dostat do Rychlebských hor na seník,
čas tráví Priessnitzovými procedurami, zabalené jak egyptské mumie,
nepromečí se k nim ani slavný tenor – Jeník.

Baby z Lednice

Baby z Lednice
neroztají ani na hromnice.
Vzhlížejí k majestátní stavbě bez muezína!,
minaretu, jenž strnule a trapně trčí jako svíce.

Baby z Lipolce

Baby z Lipolce
dávají přednost polce,
v jejím rytmu víří až do Kostelního Vydří,
neustanou, všechno jde stranou, tancují až do konce.

Baby z Luhačovic

Od bab z Luhačovic
čekají lázeňští šviháci něco víc
než jenom dietní schůzky u pramene Vincentky,
provázené vzpomínkami na kdys neuvadlou líc.

Baby z Mariánských Lázní

Nevěřím, že baby z Mariánských Lázní
žijí v boží bázni,
které jako Ulrika von Levetzow
i svůdce typu Goetha umravní a naučí kázni.

Baby z Mníšku pod Brdy

Baby z Mníšku pod Brdy
jsou na Káju Maříka patřičně hrdy.
Svůj idol ctí, ale zážitky z brdských lesů s Casanovou,
ty vykřičí raději do vrby.

Baby z Moravské brány

Baby z Moravské brány
jsou už dávno rozebrány,
vždyť tudy táhli lovci mamutů,
a to byli, panečku, chlapi od rány.

Baby z Moravského krasu

Baby z Moravského krasu
rozhodně nejsou pro okrasu,
neposkytnou-li příslušné slasti,
ať na dně Macochy hledají spásu.

Baby z Mrákotína

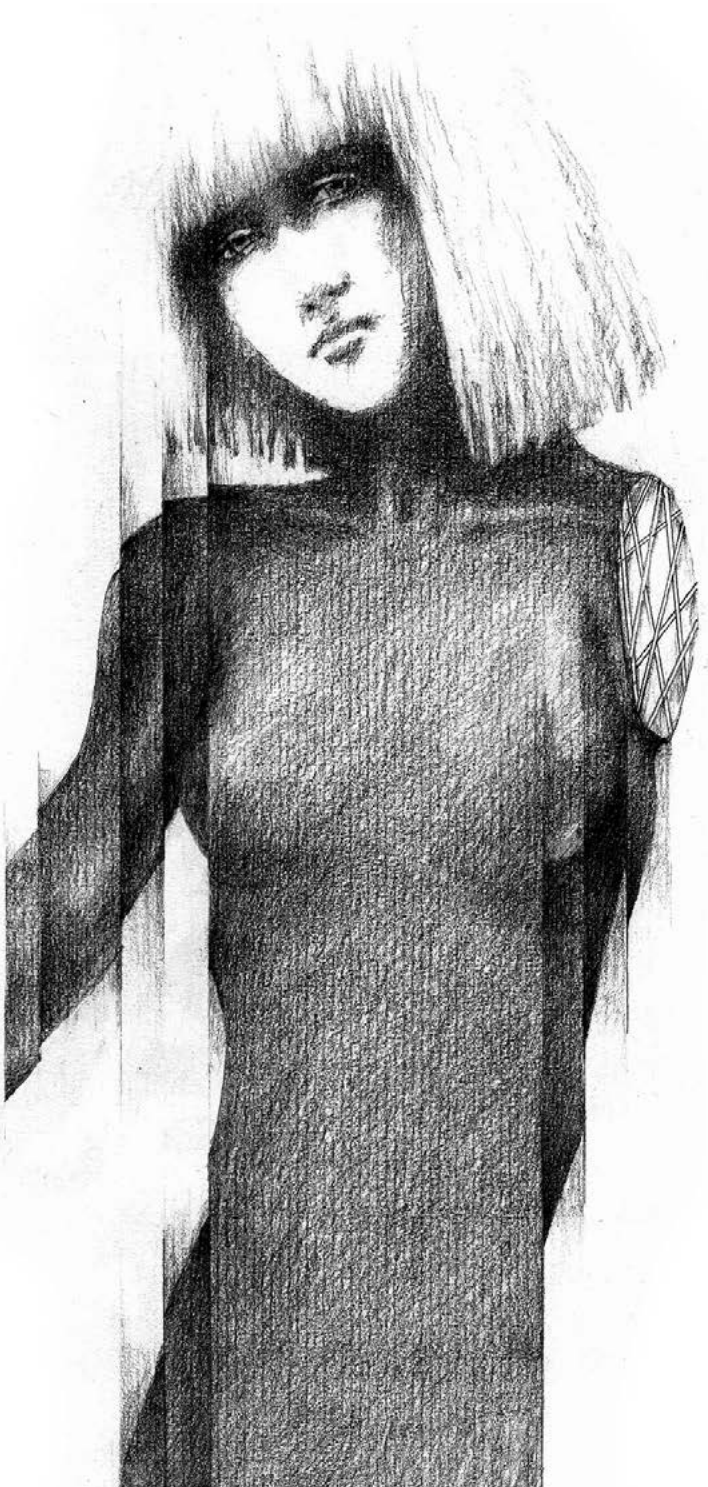
Dobývat baby z Mrákotína
je tvrdší oříšek než lézt jen tak pro legraci do komína.
Jsou nezdolné jak na Pražském hradě obelisk z mrákotínské žuly,
kamene, který jejich rázuvzdornost připomíná.

Baby z Mužetic

Mužetice –
osada v blízkosti Sedlice v okrese Strakonice.
Jak seriózně etymologicky vysvětlit její název?
Tamější baby si osedlaly muže, byly to asi lítice.

Baby z Náměště nad Oslavou

Baby z Náměště nad Oslavou
slynou velkolepou postavou,
s charakterem jsou však na štíru,
ten je jejich Achillovou patou bolavou.

Baby z Nemilan

Baby z Nemilan.
„Neber si muže jménem Milan,“
obrozenecký brusič jazyka zvěstoval,
„protože bude mnoha jinými ženami milován!“

Baby z Odoleny Vody

Baby z Odoleny Vody
nesnáší primitivní svody,
tomu, kdo se nechová jak rytíř Odolen,
nejen odolají, ale ještě mu namydlí schody.

Baby z Ostravy

O baby z Ostravy
netřeba mít obavy,
zatímco jejich umounění Magdonové kopou uhlí,
ony se s kopálisty za Baník rozptýlí a pobaví.

Baby z Pacova

Babám z Pacova
zcuchával jejich tmavé vlasy Antonín Sova;
dnes módní barvy, přelivy, melíry, gely by ho vykolejily,
po sto letech pochopitelně situace nová.

Baby z Panenské

Baby z Panenské
jsou heterosexuální ženské,
avšak nesmělé, i po čaji z Jemči Jemnice,
váhají, zda mohou upozornit na své ens, kvality panenské.

Baby z Peče

Baby z Peče,
před nimi člověk neuteče,
nanejvýš do nedalekých Dačic,
což je situace ještě horší, milý člověče.

Baby z Pekla

Baby z Pekla
žhnou jako kdysi islandská sopka Hekla,
v době drahých energií přirozeně rostou v ceně,
už i expertka Dana Drábová to v televizi naplno řekla.

Baby z Plzně

Baby z Plzně
nezbaví se nikdy žízně,
Prazdrojem byly totiž kojeny,
v tom je podporují i jejich blízcí z přízně.

Baby z Podbaby

Baby z Podbaby
jsou na baby,
léto tráví společně na Lesbu,
v zimě krasobruslí na Labi.

Baby z Podbeskydí

Baby z Podbeskydí
ukrutně se stydí,
jenom Radegasta uznávají,
ale ani ten s nimi nic nepořídí.

Baby z Podyjí

Baby z Podyjí
prý se nemyjí,
jako barokní šlechtičny
litry voňavek na sebe vylijí.

Baby z Polabí

Nejlepší baby
žijí v Polabí,
hezké a nenáročné,
spokojí se s rekreací v Abú Dhabí.

Baby z pomezí Čech a Moravy

Baby z pomezí Čech a Moravy
často churaví,
jsouc rozpolceny,
spraví to až vzkříšení Velké Moravy.

Baby z Prácké pahorkatiny

Baby z Prácké pahorkatiny
stále se kochají cizími heroickými činy,
přitom nedostaly ani parte Napoleona Bonaparte,
pronásledují je proto Jungovy Animy a Stíny.

Baby z Přerova

Baby z Přerova,
mají somatotypická data snová,
možná je to tou železniční křižovatkou,
v takovém „melting potu“ vzniká generace nová.

Baby z Roviny

Baby z Roviny,
řekněme si to na rovinu, jsou dominy,
s muži nejen orají, ale dokonce také vláčí,
odpusťme jim, dle sv. Pavla, neb jsou to spíš naše viny.

Baby z Rožmitálu pod Třemšínem

Baby z Rožmitálu pod Třemšínem
jsou dnes už jenom Rybovým stínem,
vlastně za to mohou spíš rožmitálští chlapi,
kdepak šest dětí, spokojí se i s jedním nemanželským synem.

Baby z Rudníku

Baby z Rudníku
nevynikají anatomickou stavbou hrudníku,
bohatě to však vynahrazují jinými částmi svého těla,
mnohem důležitějšími pro fungování jejich „podniku“.

Baby z Rusavy

Baby z Rusavy,
to jsou, panečku, nemravy!
Nahé při měsíčku valašské tance tančí
a způsobují kolaps dopravy.

Baby z Řepic

Baby z Řepic
odtrhly se od hříšných Strakonic,
vděčí za to své patronce Máří Magdaleně,
načež obec zařadily do řady vzorných českých vesnic.

Baby z Řitky

Baby z Řitky
mají před očima mžitky,
považuje-li někdo název obce za hanlivý,
takového hlupáka pošlou kamsi, nejraději pod kytky.

Baby ze Sezimova Ústí

Baby ze Sezimova Ústí,
chopí-li se vás jednou, jen tak nepustí,
střeží si vás v chládku, jak Mistra Husa na Kozím hrádku,
a vy si můžete jako kdysi Dalibor nanejvýš na húsličky húsli.

Baby ze Slaného

Baby ze Slaného
jsou charakteru pevného,
i když polévku přesolí, nekají se,
mají vždy něco na omluvu připraveného.

Baby ze Slavonic

Uhnat aspoň polobabu ze Slavonic,
to se nepovedlo, ač jsem se snažil sebevíc.
Navigace k moravskému městu v Jihočeském kraji selhala,
a já si poškodil mediální meniskus, uhnal zánět srdce a zápal plic.

Baby ze Strání

Baby ze Strání
touží po uznání,
jejich chlapi jen sebou jsou zaujatí,
marné volání.

Baby ze Studené

Baby ze Studené jsou frigidní,
bohužel ten stav se jeví jako rigidní,
jen zkušený může říci, jak zapálit zhaslou svíci,
a zhoupnout stav maligní na konstantně benigní.

Baby z Šaratic

Baby ze Šaratic
nemají daleko do krakatic.
Dusí hlavně chlapy, slivovici nahrazují Šaraticí,
nebožáci pak nestihnou doběhnout do nemocnic.

Baby z Šatova

Baby z Šatova
ve sklípku nasávají – doslova,
oblíbily si hlavně víno z trati Peklo,
doma pak nastává situace ďábelská i patová.

Baby ze Šlapanic

Baby ze Šlapanic
nemají se šlapkami pouličními společného pranic,
naopak, jsou známy svou vášní pro náročné výšlapy,
v turistických aktivitách neznají hranic.

Baby z Tábora

Baby z Tábora
v duchu tradice vyznávají ora et labora,
vždyť jejich město nazváno bylo podle biblické hory,
není tedy divu, že svinským krokem ženou každého magora.

Baby z Telče

Baby z Telče
rády by nevěrníky sestřelovaly jak terče,
než by čekaly na kouzelného kocoura, ženou je holí:
„Nechoď mi na oči, ty zbabělče!“

Baby z Tetína

Nebojácné baby z Tetína
považují si odkazu Tetina,
vražda sv. Ludmily je neděsí, mají jedinou obavu:
že se na příkrém svahu k Berounce urve lavina.

Baby z Tlumačova

Baby z Tlumačova
znají jen nevybíravá slova,
když jejich muži tráví hodiny v hřebčíně,
s redukovanou slovní zásobou těžko hledat chlapa znova.

Baby z Trhových Svin

Baby z Trhových Svin
nemají resentiment ani historický splín,
uznávají Karla Hynka Máchu i Emila Háchu,
dobře vědí, že na každém ulpí stopy jedovatých slin.

Baby z Třeště

Baby z Třeště
mají místo rukou snad kleště,
když tě stisknou a k sobě přivinou,
zavrníš blahem, vydechneš naposled: ještě! ještě!!!

Baby z Uherského Brodu

Baby z Uherského Brodu,
komplikovaného jsou rodu,
brodili se tu husiti i kuruci,
každý si tu nebral jen vodu.

Baby z Uherského Hradiště

Baby z Uherského Hradiště
už od Velké Moravy dbají na rodinné přístaviště,
školí se k tomu v tamějším gymnáziu, nejstarší české střední škole,
nápadníky nenechají odplout Baťovým kanálem, přivazují je u kotviště.

Baby z Vinohrad

Baby z Vinohrad
jsou nedobytné jak Pražský hrad,
jen osmadvacátého října otevřou bránu,
aby vtiskly životu řád.

Baby z Vizovic

Baby z Vizovic,
vědí, že slivovice krátí život zpolovic,
přesto si dají ráno a večer štamprličku, pro stabilitu raději dvě,
s Fleretem pějí na oslavu Vizovic, kde nejsou lidé typu pijavic.

Baby z Vranova

Na Baby z Vranova
krátký je i Giacomo Casanova,
bezbožník, co troufl si i na gotickou Panenku Marii,
na Vranově mu však nepodlehla žádná mladá ani vdova.

Baby z Vranova nad Dyjí

Baby z Vranova nad Dyjí
ač se o chlapy občas i pobijí,
nakonec se ale zase skamarádí,
muži ženské přátelství jen těžko rozbijí.

Baby ze Vsetína

Babám ze Vsetína
ovečka ve znaku mírnost „v zeleném háječku“ připomíná,
nájezdy Turků a Tatarů „dupy, dupy dup“ baby přežily „cupy cupy cup“,
běda ale „v černém lese“, tam mstivý nepřítel hlavy pozutíná.

Baby z Xaverova

Baby z Xaverova
zajímají se o všechna cizí slova,
ačkoli Slovanky netrpí xenofobií,
svoji xenofilii zdůrazňují stále znova.

Baby ze Záblatí

K babám ze Záblatí
okolní terén přístup hatí,
všude kolem samé bláto,
musely zbudovat cestu z hatí.

Baby ze Zaječí

Babám ze Zaječí
je jasné, že ani tamější víno všechny neduhy nevyléčí,
přesto se na víno spolehnou raději než na felčary,
když vidí, jak ho doktoři berou ve sklípku ztečí…

Baby ze Zlatých Hor

Baby ze Zlatých Hor
svedl z poctivé cesty „zlatý mor“,
dnes tu je zlata málo, skoro žádné,
to nezakryje ani jejich andělský chór.

Baby ze Zvůle

Baby ze Zvůle
rychle každého zbaví jeho vůle,
budou tě hníst jak figurku z vosku,
na vzdor zapomeň, šance rovná se nule.

Baby z Želetavy

Baby z Želetavy
s oblibou vzdušné zámky staví,
u mužů, kteří se vznášejí v oblacích,
skoro pokaždé úspěch slaví.

Baby z Železných hor

Baby z Železných hor
chce získat pro harém staroegyptský bůh Hor,
taková čest, a ony ho nechtějí!,
prý je stár a chor.

Baby z Žernosek

Baby z Žernosek,
nejsou ušlápnuté ženušky horských pasek,
nevěrníkovi upevní na krk žernov a hodí ho do Labe,
marně delikvent žadoní a slibuje „Už budu jen tvůj oddaný pejsek“.

Baby z Žítkové

Baby z Žítkové
políbili snad všichni praslovanští bohové,
Perun, Radegast, Svantovít, Svaroţič, Triglav,
proto mají magické a šamanské schopnosti suprové.

III. Anūs politicae / Baby politické

Baby ANO

Baby ANO
díky svému alfa-samci mají pro strach uděláno,
leč straní se jiných straníků,
tak je to v té straně navěky rozdáno.

Baby Evropské komise

Zamanou-li si baby Evropské komise,
dostanou hlavu Orbána na stříbrné míse,
nemusí tančit jak Salome, stačí čabajková metoda,
tak úspěšně skončí jejich maďarská mise.

Baby hnutí Marek Hilšer do Senátu

Baby hnutí Marek Hilšer do Senátu
jsou oddané lídrovi, jak Caligula Incitatu,
svému koni, jehož jmenoval doživotním senátorem,
H ho předčí, bude slavnější než zakladatel Zlaté hordy, chán Bátú.

Baby KDU-ČSL

Baby KDU-ČSL
dbají, aby jim před svatbou nebyl setřen panenský pel,
stane-li se,
pak jsou v této straně morálně i politicky na odstřel.

Baby komunistické partaje

Babám komunistické partaje
fangle splihla, už nevlaje,
baby hynou na úbytě,
jejich strana třeba jak sníh z jara roztaje.

Baby Občanské demokratické aliance

Baby Občanské demokratické aliance
v politice jsou už bez šance;
zůstanou nadobro na ocet?,
možná zazáří ve Star Dance.

Baby ODS

Po babách ODS
před pár lety neštěk' ani pes,
ale teď, díky šarmantnímu premiérovi v Saku,
jsou znovu na Scéně, do níž on Svou Solidností Světlo vnes'.

Baby Pirátské strany

Baby Pirátské strany
jsou bytosti bez bázně a hany,
ale Johnny Depp je pro ně nedostupný,
proto se věnují politice a žijí jako panny.

Baby poslaneckých lavic

Baby poslaneckých lavic
fandí si, přesvědčeny, že mají na víc,
velikostí zadnic převyšují kolegy,
požadují proto víc než jen polovic.

Baby Prahy sobě

Baby Prahy sobě
milují svého předsedu jak vlastní robě,
norské svetry s rolákem začaly mu plést,
z naivity prohlédnou asi až v hrobě.

Baby Přísahy

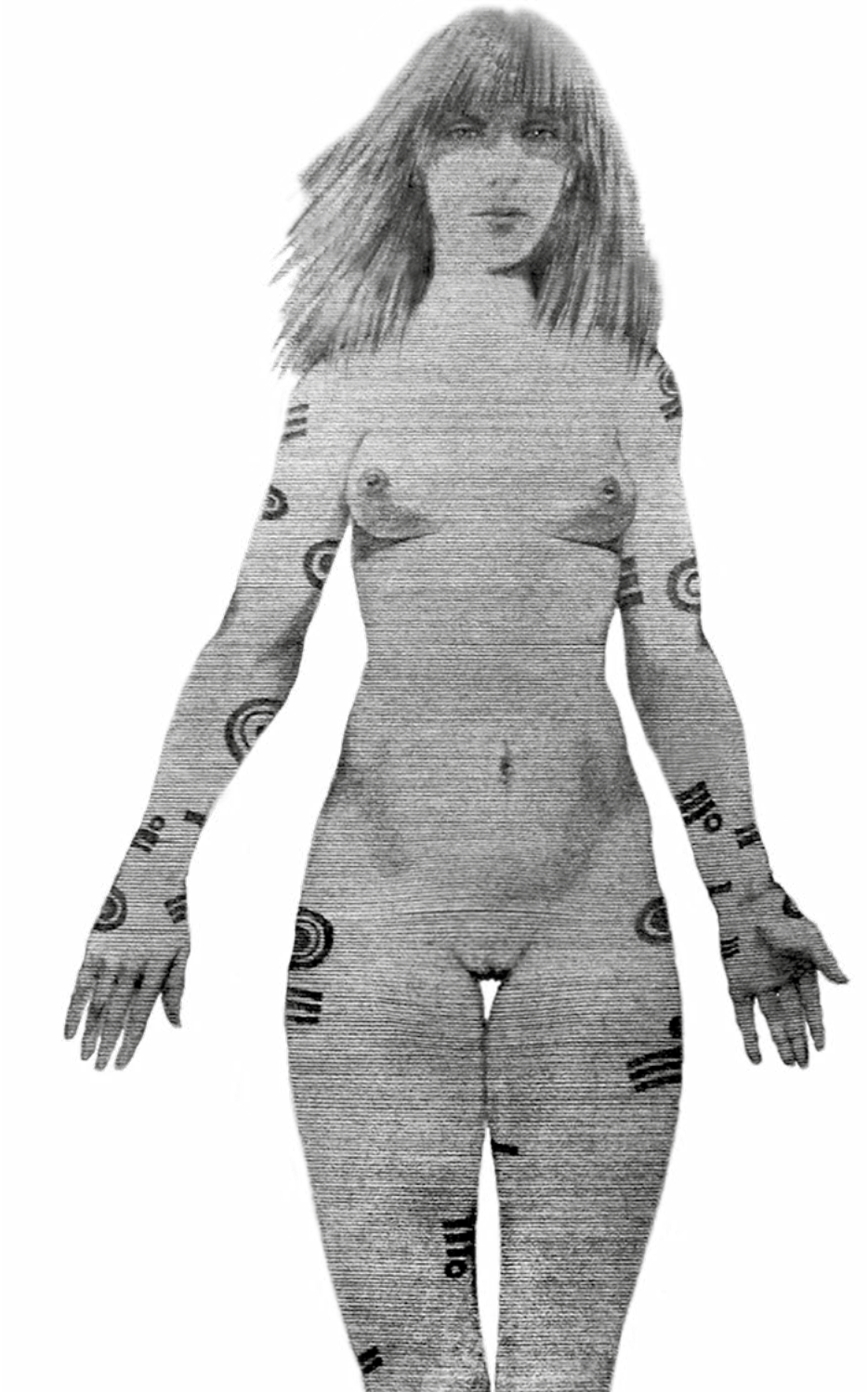
Baby Přísahy
mají k svému vůdci ideální vztahy,
leč svou cudnost předstírají,
rády by viděly, jak vypadá nahý.

Baby Senátu

Baby Senátu
do roztrhání těla slouží českému státu,
od předsednické funkce jsou však odstrčeny,
v otevřeném dopise lkají: „Kdy se dočkáme primariátu?"

Baby sociální demokracie

Baby sociální demokracie,
doufají, že jejich strana přežije,
dělají proto možné, dokonce i nemožné,
prý se podbízejí i XY, což znamená adieu!

Baby SPD

Baby SPD
jejich šéf k vlastenectví vede,
i v japonské haiku velebí českou vlajku,
ty na scestí žádný cizák nesvede.

Baby SPOLU

Baby SPOLU
jsou spolu občas v rozkolu,
tehdy je oba Mistři a Markétka
pozvou k jednání u polokruhového sigmatického stolu.

Baby STANu

Baby STANu
ještě nedávno rády by sdílely s Vítkem lože, aspoň v karavanu,
co se stalo, že už nechtějí?,
hypotéza – Vítek prý najednou myslí jen a jen na moc, nektar a manu.

Baby TOP 09

Baby TOP 09
preferují pozici 69,
milují plzeňského právníka P. J.,
je sice v neděli v ČT vytížen, ale ony vytrvají i do roku 2029.

Baby Trikolory

Baby Trikolory
mají smysl pro strakaté fóry,
hrají všemi smyslnými i nesmyslnými barvami,
nízkým procentům strany navzdory.

Baby Zelených

Baby Zelených
sahají po metách vzdálených,
berou se za spravedlnost pro všechno,
jejich hlas však momentálně ztich'.

Baby Žít Brno

Baby Žít Brno
v planoucím oku ječné zrno,
zdravě se stravují v Rebiu,
ale v ambulancích je jich plno.

IV

IV. Anūs Brūnensēs / Baby brněnské

Baby z Brna-Bohunic

Babám z Brna-Bohunic,
těm není svaté vůbec nic,
těm, co tam žijí i jen pár hodin pracují,
zbožňují svět bez závor, bez hranic.

Baby z Brna-Bosonoh

Baby z Brna-Bosonoh
mají bezpočet vnad a vloh,
pracovité ruce, poctivost, pečlivost a tak dál,
z té spousty ctností až k nebi činí vysokánský stoh.

Baby z Brna-Bystrce

Baby z Brna-Bystrce
mají pružné tělo a bystře tlukoucí srdce,
vycepované plaváním a jinými vodními sporty,
na slabocha Ríšu skrz prsty hledí, stejně tak na voyeurské starce.

Baby z Brna-Černovic

Baby z Brna-Černovic
pyšní se jednou z nejlepších psychiatrických nemocnic,
při hádkách a rozepřích posílají tam svoje partnery,
ti na oplátku lifrují své bohyně do Bohnic.

Baby z Brna-Chrlic

Baby z Brna-Chrlic
vysoko cílí na sloupci rychlostních stupnic,
jejich velkou vesnici rozšiřují průmyslové zóny
v soustavě četných kružnic.

Baby z Brna-Ivanovic

Baby z Brna-Ivanovic
jsou rozpolceny na polovic,
jedny vyznávají volnost přírodního parku Baba,
druhé preferují uzavření v ghettu dvou zbohatlických ulic.

Baby z Brna-Jehnic

Baby z Brna-Jehnic
mají pověst zdatných obchodnic,
asi je tomu učí místní Féničan Talal Lakkis,
ani se neptejte, kolik berou za obrácení z rubu na líc.

Baby z Brna-jihu

Baby z Brna-jihu
mívají občas vlčí mlhu,
zápolí s přeludy, obkličují je prý Baby ze severu,
stanou se jejich kořistí, stihomam utápějí v lihu.

Baby z Brna-Juliánova

Mezi babami z Brna-Juliánova
v nebeské sféře září supernova,
je to blonďatá kometa Čechová Soňa,
při pohledu na ni chlap-pavouk hříšné myšlenky snová.

Baby z Brna-Jundrova

Když korzují baby z Brna-Jundrova,
jak magnet je přitahuje ulice Gellnerova,
toho buřičského básníka – *„Já držím pohár ve své dlani:*
své srdce, které přetéká“, a jejich taky, když recitují tato slova.

Baby z Brna-Kníniček

Baby z Brna-Kníniček
nejsou binárním kódem nul a jedniček,
tam na levém břehu Svratky pod Mniší horou
má život ještě přirozený řád, nebinární identita bez kliček.

Baby z Brna-Kohoutovic

Baby z Brna-Kohoutovic
požadují umístění alespoň tří slepic sousedovic
na místní znak, kde se pyšně naparuje jen kohout,
jinak prý končí jalové přátelství, když úřady nevyjdou vstříc.

Baby z Brna-Komárova

Baby z Brna-Komárova
sní, že v Labutím jezeře tančí jak primabalerína Márová,
marně, měly se líp učit, nedostávat pětky, nechodit za školu,
nikdo s nimi v pas de deux či pas de trois neodtančí z komářího ostrova.

Baby z Brna-Komína

Baby z Brna-Komína
mají tendenci chovat se jak domina,
v levici vinařský nůž, v pravé srp jako Eliška Rejčka,
v babách dřímá sopka nikoli nečinná.

Baby z Brna-Králova Pole

Baby z Brna-Králova Pole
skvěle zvládají všechny ženské role,
nevadí, když exponátům v Technickém muzeu nerozumějí,
všichni jsme někdy nahoře, někdy dole.

Baby z Brna-Lesné

Baby z Brna-Lesné
myslí si, že jim každý k nohám klesne,
paneláky mezi stromy mají za obdobu Tapioly,
nad takovou prostoduchou pýchou člověk žasne.

Baby z Brna-Líšně

Svérázné baby z Brna-Líšně
byť lehce ošuntělé, nepoznaly chudoby tísně,
čile obchodovaly s potravinami,
na rtech překupnické písně.

Baby z Brna Maloměřic a Obřan

Baby obývající Maloměřice a Obřany
se ze všeho nejvíc obávají pohany,
od svítání do stmívání se zbožně modlí...,
ani očkem nemrknou na pány.

Baby z Brna-Medlánek

Baby z Brna-Medlánek
vymetou kdejaký mejdánek,
vznášejí se na parketu a nemusí být ani v Aeroklubu,
jen s nimi nesmí tančit žádný mamánek.

Baby z Brna-Nového Lískovce

Baby z Brna-Nového Lískovce
pohlížejí na manžele jak na ovce,
nebo spíše jak na šerpy, na muly,
když je nechávají tahat nákupy do kopce.

Baby z Brna-Ořešína

Baby z Brna-Ořešína
neřeší osudy svého klína,
klidně se projíždějí v sedle tamních koní,
že jsou mnohdy otlučené, to už je historie jiná.

Baby z Brna-Řečkovic a Mokré Hory

Brněnská městská část Mokrá Hora
rodí těla silná, sporá.
A Řečkovice? To jsou přímo MMA zápasnice!,
na soupeřky příkře pohlížejí shora.

Baby z Brna-severu

Baby z Brna-severu
jsou ze staré školy, odsuzují nevěru,
klasickou fyzickou i novou duchovně internetovou,
takovou ženu chci, takovou si namouvěru beru.

Baby z Brna-Slatiny

Baby z Brna-Slatiny,
hrdé dědičky předkyň ze stránskoskalské výšiny,
ženy ve starém paleolitu tu žily a milovaly před milionem let,
duševním zrakem zří současnice jejich stíny.

Baby z Brna-Soběšic

Baby z Brna-Soběšic
jsou sice bližší než ty z pivních Dalešic,
ale jako Blíženci chovají se vstřícně jenom k sobě,
mužské odhánějí jak hejno obtížných mšic.

Baby z Brna-Starého Lískovce

Baby z Brna-Starého Lískovce
při hrátkách umně užívají kožené býkovce,
proto jsou vyhledávány komunitou LGBTQ+,
ony však preferují zazobané heterosexuální vdovce.

Baby z Brna-středu

Baby z Brna-středu
vznášejí se nad Petrovem, stále vpředu,
vzorem jim je mytický brněnský drak,
ten však úřaduje bohužel jen ve středu.

Baby z Brna-Tuřan

Baby z Brna-Tuřan
pro dobrý vítr vzývají severskou bohyni Rán,
božstvo krutého severního větru a bouří,
aby tuřanská letadla chránila od živlů ze všech stran.

Baby z Brna-Útěchova

Baby z Brna-Útěchova
nevyžadují utěšlivá slova,
protože neduhy, nezdary a jiné trable
les v hlubokém údolí Gangloffovy stezky spolehlivě schová.

Baby z Brna-Vinohrad

Baby z Brna-Vinohrad
přinášejí do života zlatý vklad,
i když rády lenoší a vínečko popíjejí,
každý rozumný muž je ocení a má rád.

Baby z Brna-Žabovřesk

Baby z Brna-Žabovřesk
nejspíš zrodil Velký třesk
neboli Big Bang,
výsledné baby jsou nezdolné Sempervivum – netřesk.

Baby z Brna-Žebětína

Baby z Brna-Žebětína
dávno nejsou Žebětův majetek ani jeho obětina,
žádné žáby kvákavé z Aristofanovy komedie,
cítí se jak Victoria regia, ta vzácná královská květina.

Baby z Brna-Židenic

Mezi babami z Brna-Židenic
bývaly přebornice tlačenic, ne-li kandidátky šibenic,
proto Hugo Haas a Bohumil Hrabal brzy práskli do bot,
život tu nestál za pár sazenic.

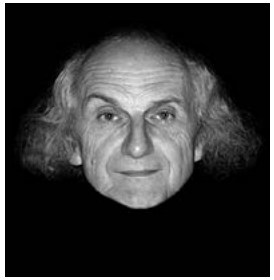
Baby z Brněnské přehrady

Babám z Brněnské přehrady
je lépe se vyhnout, dejte na rady.
Nanejvýš postaví hrady z písku,
načež požadují nebetyčné úhrady.

V

V. Ultima verba / Závěrečná slova

Kéž rod Anūs
věčný je jak Zeus,
„Alláhu akbar," říká Chajjám,
tak vyznívá náš společný Epilogus.

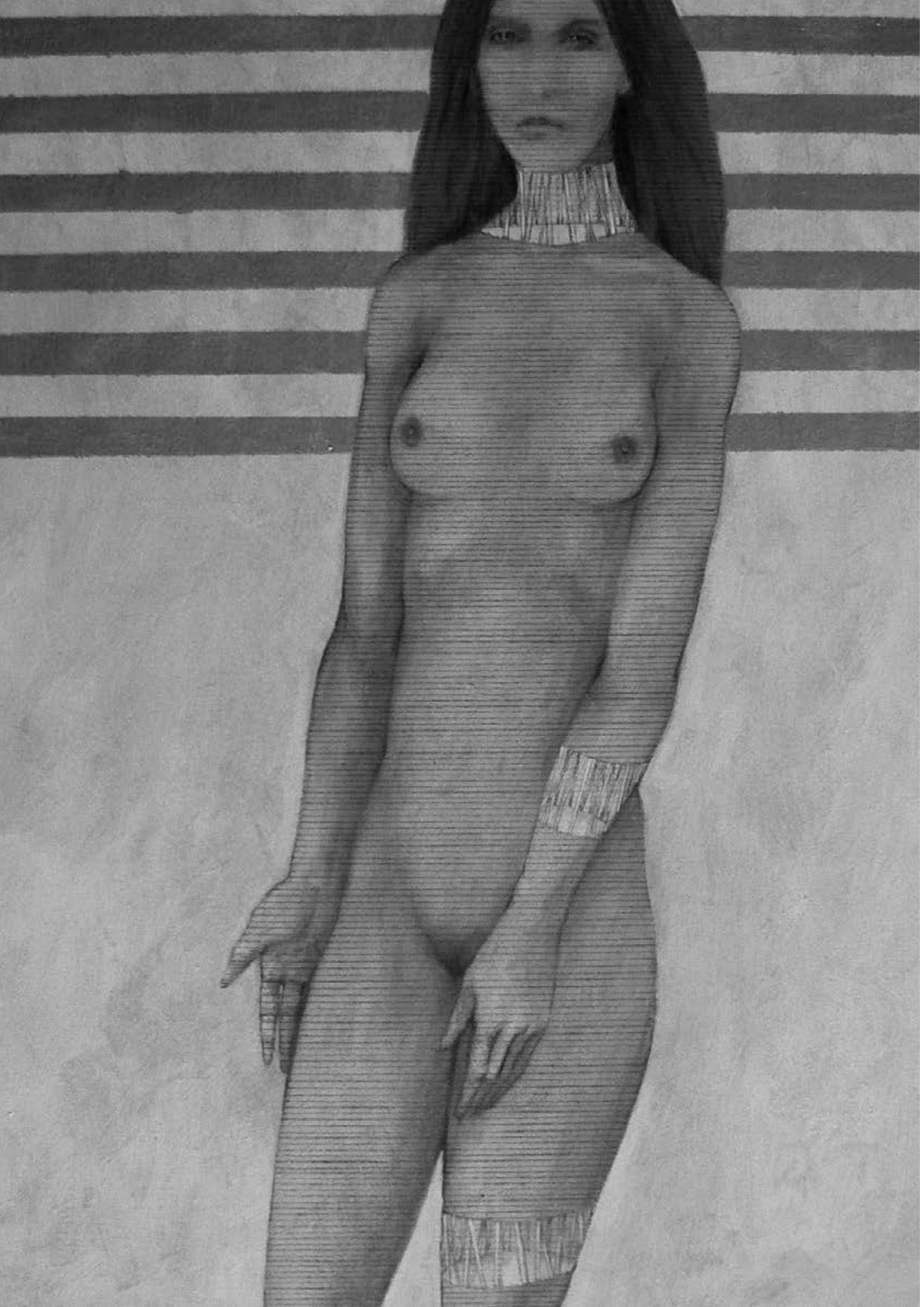

Malina, Jaroslav (11. 4. 1945, Dolní Bučice), antropolog, archeolog, spisovatel, básník, editor; spoluzakladatel, profesor a první ředitel Ústavu antropologie Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně, zakladatel a předseda správní rady Nadace Universitas. Vedle úctyhodné řádky vědeckých a vědecko-naučných prací má v jeho tvůrčích aktivitách významné místo tvorba beletristická. Ve svém díle uplatňuje bohaté životní zkušenosti, aniž pozbývá mladého zaujetí pro hledání pravdy o člověku. Jeho texty, zdařile dotvářející poetický komentář k naší realitě, propojují tvorbu vědeckou a básnickou. Výsledný celek snoubí funkci didaktickou, společenskou i estetickou, a tím autora právem pasuje na zakladatele originální „kognitivní poezie" (viz zejména *Anti-Encyklopedie Anti-Antropologie*, 2013, S*větoví géniové v chajjámovských čtyřverších*, 2014, *Ctnosti a Neřesti*, *Radosti a Strasti*, 2016, *Hlava v makarónské poezii*, 2017, *Hlava XXXI: Hlava v originálních úslovích a obrazech od A do Ž*, 2017, *Úvod do caputologie: Hlava I – mírné ∞. Cyklus charakterizující v básnické a výtvarné nadsázce intelektuální, a/sociální a profesní rysy člověka*, 2019, *Hvězdopravné nebe zvěrokruhu nad námi, provázené originálními texty, malbami a sochami*, 2019, *Fíkové listy „cudnosti" z doby křížových výprav*, 2021, *Poslední výroky známých (ne) smrtelných* 2021, *Nekorektní epigramy korektní doby 1*, 2022, *Tenisová raketa ve výtvarných a básnických variacích*, 2022. Inspirativní je také jeho činnost encyklopedická (viz studenty i širší veřejností vydatně užívané elektronické encyklopedie: *Encyklopedie antropologie: První interaktivní mezinárodní encyklopedie antropologie*, 2011 – https://is.muni.cz/ do/sci/UAntrBiol/el/encyklopedie/index.html; *Člověk-Auto-Encyklopedie*, 2011 – https://is.muni.cz/do/sci/UAntrBiol/el/clovek-auto/index.html; *Encyklopedie sexuality, erotiky a lásky všech kultur světa*, 2012 – https://is.muni.cz/do/sci/ UAntrBiol/el/encykl-sexuality/index.html; *Umění světa slovem a obrazem v antropologickém kontextu od paleolitu po současnost*, 2018 – https://is.muni.cz/do/sci/UAntrBiol/el/umeni_sveta/encyklopedie.html).

Dlouhodobě spolupracuje s významnými výtvarníky, jejichž díla reprodukuje ve svých knihách a jako kurátor prezentuje na výstavách a v katalozích. Významné jsou též jeho aktivity editorské a organizační v oblasti vědy a umění. V rámci Nadace Universitas, jejímž je předsedou, založil knižnice *Heureka, Miscellanea, Osobnosti, Scientia* a *Scintilla*, kde bylo pod jeho editorským vedením publikováno na sto padesát svazků. V letech 1993 až 2005 vydával časopis *Univerzitní noviny – List Masarykovy univerzity* a *Nadace Universitas*. V roce 2010 založil oborový časopis *Anthropologia Integra – Časopis pro obecnou antropologii a příbuzné obory* a v návaznosti na zmíněné periodikum edici *Anthropologia Integra – Series Monographica*; oba tituly vycházejí dodnes. Malinovy vědecké, vědecko-naučné a beletristické knihy vyšly u nás i v zahraničí v počtu přesahujícím dva miliony výtisků a získaly řadu ocenění.

Eliška, Jiří (19. 11. 1948, Bratislava), grafický designer, dříve pedagog (Masarykova univerzita v Brně, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně). Věnuje se grafickému designu, kresbě, figurální kresbě a malbě, portrétům, ilustraci, počítačové grafice, kaligrafii a typografii (např. tato kniha, *Alois Mikulka, Poslední výroky známých (ne)smrtelných, Státoprávní dějiny ČR v datech, Rodinné podniky ve světovém vinařství…*). Pro studenty psal odborné texty a metodické příručky (pouze v PDF: *Grafický design v kulturních souvislostech, Obrazový slovník vizuální komunikace, Grafický design – historie, Grafický design – písmo, Grafický design – osobnosti, Grafický design – barva*). Po skončení pedagogické činnosti je všechny z fakultních webů, moodle a svého webu smazal. Ilustroval publikace *Historia populi* (700 kreseb) 2018, *Dějiny v datech I a II* (1 500 kreseb) 2019, 2020. *Epigramy 1, Fíkové listy „cudnosti" z doby křížových výprav, Zoja Mikotová, režisérka…* Ve volné tvorbě nikdy neopustil téma žen, jen se časem měnila výtvarná forma. Kresba ve své proměnlivosti poskytuje autorovi možnost (už od 70. let) vytvářet snad až artistní podoby ženského těla. V 80. letech používal radikální formu obrazového sdělení. Vrstvením lineárních rastrů a prefabrikátů, spolu s agresivní barevností lesklých laků dosáhl intenzity streetartu. V dalších dvou dekádách stačila autorovi jen tužka a karton. Do kreseb implementoval technologické danosti fotografie (rastr, zrno fotopapírů, vytvrzení polotónů, zastavený čas, gesto zachycené setinou vteřiny, difúzní proces Sabatiérova efektu atd.). Jeho současná portrétní tvorba kombinuje charakteristiku fotografického obrazu, transformovanou do klasické kresby se stylizací typickou pro grafický design, s rastry a řádkováním monitorů, displejů, obrazovek. V poslední dekádě vytváří portrétní cyklus osobností, které považuje za výjimečné (cca 100 portrétů). Motivy žen se poněkud změnily… překvapivé je to, co vlastně na jeho obrazech vidíme. Ženy, dívky, slečny, madony, modelky, nevěsty, studentky – se pozvolna mění v kyborgy. (*Všichni jsme tak trochu kyborgové… máme kardiostimulátory, endoprotézy, umělé zuby, prsní a jiné implantáty, tetování, piercing, kontaktní čočky, jsme neodpojitelně spojeni se smartphony…*). Třebaže si tváře žen vymýšlí, stává se, že některé z nich potká. Kolektivní a individuální výstavy jsou zdokumentovány na webu www.jirieliska.cz a současná tvorba na Instagramu.

Baby pana profesora

Dívky, děvy, děvčátka, děvčata, holčiny, holky, dívky, dívenky dívčiny, děvy, divy, slečny, ženy, manželky, přítelkyně, partnerky, družky, už ne soudružky, milenky, milky, mýlky, bejvalky, samoživitelky, kolegyně, manažerky, šéfky, paní, dámy, něžné pohlaví… – Baby.

Široká a pestrá je paleta s nabídkou jedním slovem vystihujícím všechny uvedené i další neuvedené, označované dlouhodobě a vzletně za něžné pohlaví. Jak kdy. Avšak, snad i dnes, je většinou mužů (chlapů) takto vnímáno a přijímáno. Těm, jimž nabudí nevoli z vysloveného projevu nerovnosti, či až jakéhosi gender ponížení, náleží má upřímná omluva. Nakonec, i já sám byl jsem zasažen, že autor ze záhonu pěkných pojmenování zvolil trochu až ordinérní – baby. A takto vložil i do titulu své veršované knížečky.

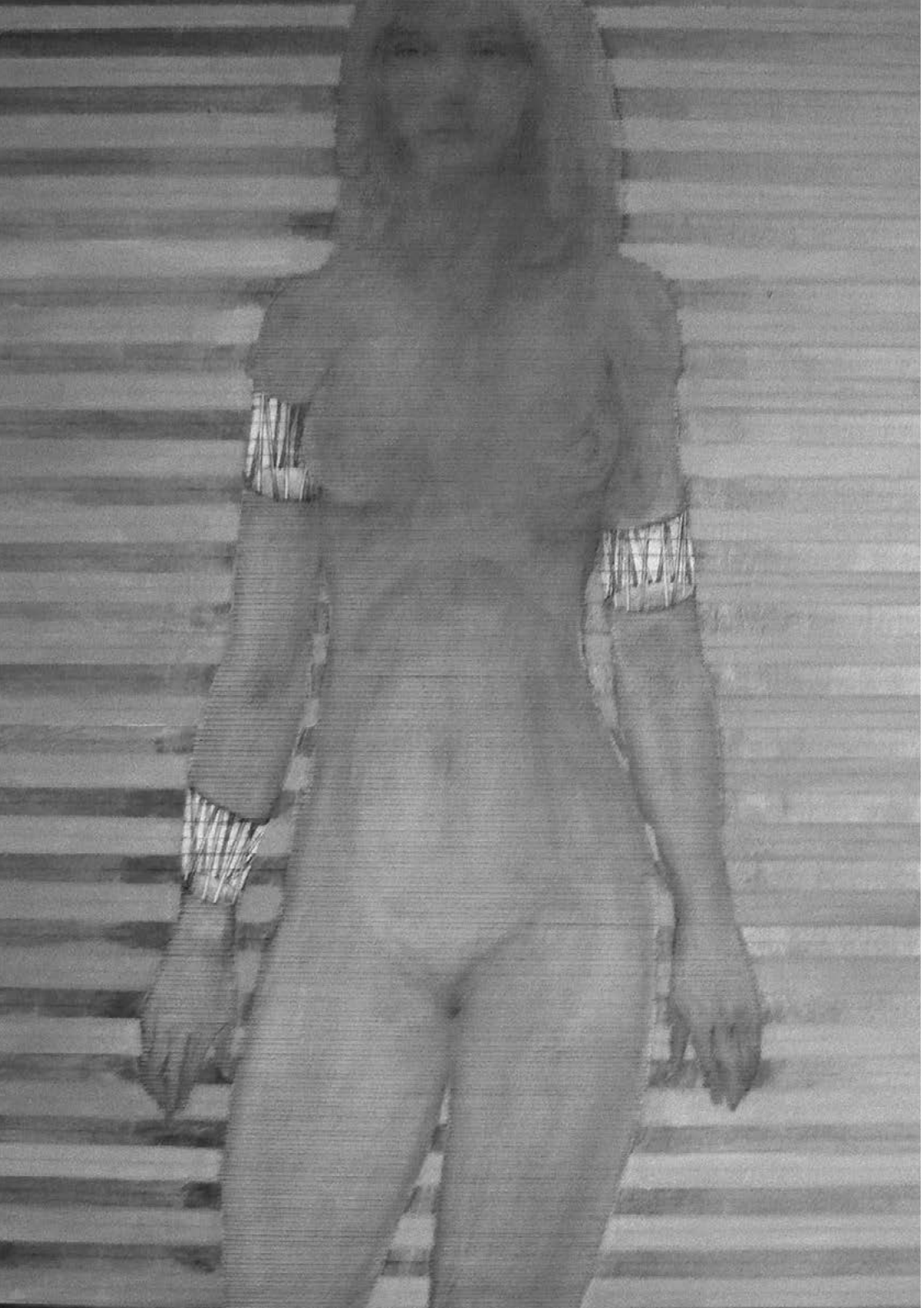
Profesor *Jaroslav Malina*, antropolog, autor dlouhé řady knih odborných i popularizujících, také monografií a dalších publikací vázaných k jemu blízkému výtvarnému umění, však nechal tučně verzálkami vysázet hned na úvod: BABY. Co si o tom pomyslet? Musel jsem se zamyslet, chvíli mi trvalo, než mi to došlo. Jemné a vzdělané duše budou číst bejby. Pak jsem zalovil v minulosti, vždy napomáhající současnosti. To jsem již svíral v dlaních studii básníka, beletristy, novináře *Jana Nerudy*. Vyšla v roce 1886. Má název *Báby a baby*. Tak hovoří klasik. Pozornost zaměřuje na ženy tehdy již pokročilejšího věku, které jsou dnes při stejné délce života v období snad nejlepším, a pokud ne, jistě si tak myslí a dle toho se chovají. Hovořit o věku žen se však nemá ani v době, která zbavuje veškerých předsudků.

Neruda rozlišuje jasně, přesně, snad i nekorektně báby a baby. Báby jeho časů jsou ony milé a přičinlivé, věkem zmoudřelé bábinky a babičky, rodinou uctívané a milované, jejichž, jakýmsi až archetypem je Babička naší paní Boženy Němcové. Baby? Jak je vidí oko zvlášť bystrého pozorovatele lidských postav a postaviček? Nejlépe vypoví přesná citace mistra:

„Náš lid je právě takový jako kterýkoli lid jiný. Od příjemného výrazu ‚bába´ přecházívá velmi náhle ku spílajícímu, zlému slovu ‚baba´.“

Odtud již možno odrazit se k vlastní úvaze. – Časy se mění. S nimi obsah či smysl slov a pojmů. Karta dějin se obrací. Ženy s lehkou grácií vykládají esa, žolíky, samé trumfy. Najednou jsou všude, postupují dál, nelze pochybovat, jde o pochod vítězný…

Ve školách, kdysi vážení páni učitelé jsou dnes uvadlými jetelovými čtyřlístky z herbáře v ženské dlani. I lékařky začínají mít nad pány doktory navrch, právničky bezpráví zvlášť úspěšně řeší. Plno je vědkyň, umělkyň, manažerek, šoférek, vojaček, policistek, hasiček, nekončící výčet, kde všude jsou. Neruda by byl jistě potěšen, s jakým

množstvím pěkných redaktorek by se potkával cestou po dnešních redakcích za marných pokusů uplatnit fejeton či divadelní recenzi.
Není zas tak dávno, kdy mi nenapadlo, že budu obdivovat naše hezké holky, nejenže jsou nejpěknější, ale i jako třeba výborné fotbalistky či hokejistky. A již vůbec ne, že budou našimi želízky v ohni boxerských ringů i střetu bojovnic, snášejících tvrdé údery a oplácejících ještě tvrdšími. Nejde o disciplíny mně zvlášť blízké, hlavou však pokyvuji uznale. – To jsou baby! – Zde se ozývá respekt, uznání, obdiv. Dnešní baby nejsou z doby nerudovské. Označení, v dřívější dobré společnosti nepatřičné, nenese dnes ani náznak negativní konotace. Baby jsou běžným slovem hovorové řeči, rovnocenným protějškem chlapů. Není v tom nic špatného, nějak deklasujícího. Výraz baba a baby zlidověl, samy daly signál, když svým výlučným tajným setkáním bez mužů, daly název babince. Dnešní baby oproti bábám a babám Nerudy jsou babami univerzálními od děvčátek po stařenky.
Takové jsou ty v knížečce Jaroslava Maliny, jak je v různých podobách řečí vázanou věnuje jim, a jejich protějškům – chlapům. Tentokrát nabízí spíše rozverný spisek, ve čtyřverších s mnohými postřehy. Svou pozornost upřel ke třem skupinám, tedy k nevelkému výseku z množiny všech bab, a to dle přesně zvolených kritérií. Ta člení baby do tří skupin. – *Dle životního dosahu a dopadu – Anūs fātālēs, dle ústředního zaměření a páteřní orientace Anūs politicae* (Zde autor napnul pozornost k politice, kde žen také přibývá. V té nejvyšší, však ne tolik, aby mohl být vysloven jednoznačný závěr, zda je to dobře, či špatně.) Třetí kategorie byla stanovena na principu geografickém: *„Ženy české“ v obecném smyslu zvláště slezské, moravské, zejména brněnské. – Anūs Brūnensēs.*
Bude možná otázkou i hádankou pro čtenáře a čtenářky, jak dalece obsah veršovaných sdělení vypovídá o autorské zkušenosti s babami odtud i odtamtud. Kde se jedná spíše o psychologický ponor autora do duší ovlivněných místem původu, osobním směřováním či osudovým určením. Kde jde o čirou básnickou obraznost, někdy i sen, jak se stane humorem. Hlavně nečekejme, že za každým čtyřverším stojí skryta konkrétní baba, a nehádejme která. A jestliže verše, podávající sdělení o babách z konkrétní lokality, třeba té vaší, té vaší neodpovídají, zatímco se k ní hodí verše o babách z jiného koutu vlasti, vyměňte si je mezi sebou. Nikdo se proto zlobit nebude. To vše už je na posouzení čtenářek i čtenářů, bab i chlapů. Autoru náleží varování Šimona Lomnického, Janem Nerudou vzpomenutého ve studii Báby a baby.
Baba je třikrát horší nežli čert,
věř tomu, že to není žádný žert.
Skoro bych věřil, že skeptik Šimon měl na mysli ženy všech časů, baby, s čárkou nad a, či bez.
Na kresbách pana Elišky: vábné, milé, žádné jeptišky.

PhDr. Jaroslav Štěpaník

BABY

Kresby v této knížce jsou z mého archivu, který má asi 1000 položek (dívky, slečny, ženy, studentky, modelky, akty, nevěsty...) a také obsahuje několik portrétů Mikotové Zoji.
J.E.